

Predikan av Solveig Högberg - Pingstdagen 2019-06-09 i S:t Peter

Joel 2:28-29

Apg 2:1-11

Joh 14:15-21

Den heliga Anden

Man skulle kunna tro att luften fullständigt hade gått ur lärjungarna:

- Efter tre år tillsammans med Jesus
- Efter avrättningen av Jesus, hans korsdöd
- Efter 40 dagar då han bara av och till hade visat sig
- Efter att de fått bevittna hur Jesus blivit upptagen till himmelen.

Wilken växling mellan närhet och avstånd, tillit och misstro, nära gemenskap och avstånd, som de upplevt.

Evangelisten Johannes slutar sin berättelse om Jesu liv när Jesus hade mött lärjungarna vid Genesarets strand och Johannes fick uppdraget att vara en herde, en ledare för fåren, för dem som skulle komma att följa.

Men evangelisten Lukas berättar lite mer om vad som hände därefter.

Han gör det på ett sådant härligt sätt då han sätter ord på vad som hände efter att lärjungarna blivit välsignade av Jesus och han lämnat dem och tagits upp till himmelen.

Lukas skriver: ”Lärjungarna föll på knä och tillbad honom och sedan gick de tillbaka till Jerusalem, själaglada, sprickfärdiga av glädje. Där tillbringade de all sin tid med att lovsjunga Gud i templet.”

”All sin tid” är väl en överdrift och kan kanske missförstås, det handlar om ungefär tio dagar, från himmelfärden till pingsthögtiden.

Men inte har luften gått ur dem efter alla förändringar som de fått vara med om.

Och inte kunde de vara kvar i templet efter att de blivit utrustade med den helige Ande.

Kan kanske vara på sin plats med en liten faktaruta:

Ordet pingst kommer från det grekiska ordet pentekosté som betyder den femtionde.

Från början var det inte denna dag som hette pingst eller pentekosté utan hela tiden mellan påsk och pingst, tiden som är femtio dagar lång.

Pingsten är de sista dagarna i påsktiden.

De kommer att vara de dagarna då Jesu löfte om den helige Ande uppfylls.

Därför får vi idag betona den helige Ande både som löfte och gåva.

Förra söndagen handlade bibeltexterna om hur Jesus förberedde lärjungarna för det som skulle komma och det gör han idag också.

Episteltexten handlar om vad som skedde på Pingstdagen och evangelietexten om de löften som Jesus tidigare gett och som nu förverkligades.

Det Jesus gör i sin så kallade översteprästliga förbön, som både förra söndagens och dagens evangelietexter är hämtad ur, är att han beskriver vad Andens närvaro i lärjungarnas liv kan komma att åstadkomma.

Andens uppgift är att göra Jesus känd, trodd, älskad och lydd.

Genom den helige Ande kommer lärjungarna ständigt att vara uppkopplade mot Fader. Det var ju något helt nytt för en jude som inte ens kunde uttala Guds namn på grund av Guds helighet.

Lärjungarna hade alltså fått ett löfte av Jesus. Men egentligen var inte Jesus den förste som gav det löftet.

Text Joel som vi hörde om i textläsningen, han hade redan 6-700 år tidigare berättat om vad som skulle hända. Gud hade sagt genom Joel:
”Det ska komma en tid, då jag ska ge min Ande”.

Anden beskrevs i Gamla Testamentet som Guds kraft och som Guds närvaro. Redan i skapelseberättelsen talas det om Anden. Senare berättas om hur Anden utrustade vissa människor för tjänst.

Så började profeterna tala om en ny tid när Gud skulle utgjuta sin Ande över alla människor och att Guds Ande skulle bo i de troende. Profeterna kopplade också Anden till Messias som skulle komma.

Nu, på den första pingstdagen, hade den tiden kommit!

Så har vi hört berättelsen om vad som hände

Det som då skedde, skedde verkligen med buller och bång:

- ett dån från himlen
- flammande eldslågor
- lärjungar som pratar en massa språk som de inte kunde och ändå gjorde de sig förstådda.

Visst kan det ses som något helt unikt. Men det var ingen engångshändelse.

Samma löfte som de första lärjungarna fick om en Hjälpare som skulle vara nära dem när Jesus inte längre fanns på jorden, samma löfte har vi också fått.

Den helige Ande kommer också till oss. Kanske inte alltid genom samma fantastiska manifestationer som på den första Pingstdagen, inte alltid med himladån och eldslågor eller genom att vi talar främmande språk.

Mycket oftare som en stilla susning.

Men effekten är den samma. Vi har fått en Hjälpare som är oss nära. Vi är inte övergivna och ensamma, även om vi ibland kan känna så.

Den helige Ande är svår att beskriva, men verkningarna kan vi se.

Ordet för Ande i grundtexten (hebreiska ”Rauch” och grekiska ”Pneuma”) betyder vind, andedräkt, ande.

Jag funderade i början av predikan om det kunde vara så att luften hade gått ur lärjungarna, om de liksom tappat andan. Det jag syftade på var alltså inte bara ett talesätt, jag ville också anknyta till andra tolkningar av grundtextens ord om Anden.

Det har med att andas och vind att göra.

Vi vet att om vi inte andas säckar vi fullständigt ihop.

Om inte vinden blåser som kommer inte segelbåten någonstans.

Det berättas om hur en liten pojke en gång kom till en sjöman och frågade honom om vad vinden var för något.

Sjömannen funderade och svarade sedan: "Jag vet egentligen inte så mycket om vinden. Men det viktiga är inte att veta och förklara utan att hissa seglen rätt".

Den här berättelsen berättar något viktigt, om vi använder den som en bild av den helige Ande.

Kanske kan det vara svårt att förstå och förklara den helige Ande. Men det är inte det viktigaste.

Det viktigaste är att "våga vara vindens vänner", ett uttryck som är hämtat ur en modern psalm av biskop Jonas Jonsson och Per Harling.

Det finns ett par meningar ur det psalmen som upprepas gång på gång:

"Våga sätta fulla segel i Guds Andes vind, evighetens vågspel är här"

"Våga vara vindens vänner, våga vandra Herrens väg. Vårda gåvorna Gud sänder, forma framtiden värld." (PoS 482)

Att ta emot helig Ande är att låta Gud andas genom oss.

Utan Guds andetag säckar allt ihop, också vi.

Guds Andes närvaro i oss och i skapelsen är utan villkor.

Vi är älskade av en Gud som vi inte behöver producera kärlek till, eftersom Gud är kärleken i oss, en Gud som vi inte behöver producera böner till eftersom Anden redan ber i mig.

Gud är här och nu men det gör skillnad om vi erkänner det och låter Guds och Andens närvaro i oss komma till uttryck.

Hela världen andas och lever i relation till en levande och verksam Gud. Anden är här och nu. Dynamisk och med kraft.

Vi vet att lärjungarna varken stannade i templet eller i Jerusalem, efter att de påtagligt tagit emot den helige Ande på ett nytt sätt, som en gåva. Då kunde inget hindra dem att berätta vidare.

Equmeniakyrkans tema för det kommande året är "Till jordens yttersta gräns". Temat introducerades på konferensen förra veckan.

I den specialskrivna konferenssången fick vi med oss en uppmaning:

"Gå ut och berätta om Guds existens, här och till jordens yttersta gräns".

Det är också det som är Pingstdagen uppdrag, inte bara som det beskrevs i

Apostlagärningarna att lärjungarna fick berätta för parther och meder eller för dem som kom från hela den då kända världen.

VI får också berätta HÄR och till jordens yttersta gräns.

Genom den helige Ande får vi som nutida lärjungarna ständigt vara uppkopplade mot Fader.

Det måste ju vara det ultimata sättet att vara uppkopplad på.

I vår tid vill många ständigt vara uppkopplade. Men då handlar det om att få information från sociala medier och annat.

Tänk om vi kunde vara lika angelägna om att ständigt vara uppkopplade mot Gud genom den helige Ande.

Det handlar om att ta emot gåvan, att våga tro på löftena och att se bort från känslorna.

Den helige Ande leder oss och vi får våga fråga ”Hur kan och ska jag involveras i detta?”

Kanske är det så att när vi känner att luften går ur oss, att vi säckar ihop, när vi tappar andan så handlar det om att det är något hinder i vägen för att uppkopplingen ska fungera fullt ut. Från Guds sida finns inga hinder.

”Vårda, vattna, tro och hoppas fröet som du sår, evighetens vågspel är här! I Guds rike knoppas, allting vi förstår, när det går i blomning där. Våga vara vindens vänner, våga vandra Herrens väg. Vårda gåvorna Gud sänder, forma framtidens värld.” (PoS 482:4)

Bön

Herre låt din Ande komma till oss som frisk luft i ett syrefattigt rum, som näringsrikt blod i våra ådror.

Låt din Ande ta oss med där det liv drar fram som du bestämt att just vi ska leva. Amen